

Colinde,
colinde...

4

Unirea
Principatelor
Române, prima
etapă a statului
unitar român
modern

8

România,
în liga
mare a
sporturilor
ecvestre

9

Cucii din
Brănești,
încălțați de
Nea Nelu al
lui Chiut

11

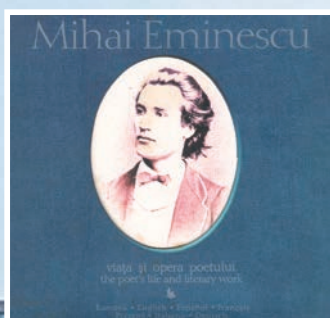

condeie Ilfovene

Nr. 100 | ianuarie 2026 | Publicație de cultură

Ziua Culturii Naționale moment de reflecție asupra moștenirii culturale

(pagina 7)

Adresa: bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148
Tel./fax: (+373) 22 22 33 60 (anticameră)
www.hasdeu.md
e-mail: bmrhasdeu@gmail.com

**BIBLIOTECA
MUNICIPALĂ
B.P. HASDEU**
Calea ta spre cunoaștere!

nr. _____ din _____
la nr. _____ din _____

Către Centrul Județean pentru Conservarea și
Promovarea Culturii Tradiționale ILFOV

SCRISOARE DE MULȚUMIRE

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă exprimă sincere mulțumiri pentru donația
oferită:

– **Publicație de cultură condeie Ilfovene** – nr. 94, iulie 2025 și nr. 95, august 2025.

Prin această donație ați contribuit la completarea colecției noastre de publicații, astfel
venind în ajutorul miilor de cititori dornici de a acumula noi cunoștințe, de a se apropia mai
mult de universul frumosului.

Primiți asigurările noastre de profund respect, sentimente de sinceră grațitudine și
dorința de a conlucra fructuos mulți ani înaintea!

director general al Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”

Condeie Ilfovene pe meleaguri basarabene

(pagina 6)

Mogoșoaia Sărbători trăite împreună

(pagina 7)

„Muzeul ca factor educativ în perioada 1964-2020 în România”

Centrul Cultural Buftea a găzduit, la 10 decembrie 2025, lansarea volumului „Muzeul ca factor educativ în perioada 1964-2020 în România” semnat de prof. Luminița Elena Vasiliu. Cartea a apărut la editura „Cetatea de scaun”. Nu a fost doar un eveniment academic, ci o celebrare a pasiunii pentru cunoaștere și a respectului față de patrimoniul cultural, un moment în care istoria, educația și emoția s-au împletit într-un mod discret, dar profund. Cuvântul înainte a fost prezentat de prof. univ. dr. Ioan Oprea. Printre invitații speciali s-au numărat prof. univ. dr. habil. Alexandra Zbucă, prof. univ. dr. habil. Mirela Luminița Murgescu, conf. Univ. dr. Florentina Nițu, C.C.II dr. Paulina Popoiu, Alexandrina Niță, director al CJCPCT Ilfov, prof. univ. dr. Adrian Cioroianu, prof. univ. dr. Carol Căpiță, conf. Univ. dr. Matei Gheboianu, conf. Univ. dr. Andrei Florin Sora și Alexandru Vaida, viceprimar al orașului Buftea. Lucrarea este rezultatul unei munci asidue de cercetare de câțiva ani, constituind și teza de doctorat a prof. Luminița Elena Vasiliu, în cadrul școlii doctorale a Universității „Valahia” din Târgoviște. Profesor la Școala Gimnazială Numărul 1 din Buftea, Luminița Elena Vasiliu i-a susținut și îndrumat elevii, aceștia obținând, de-a lungul timpului, premii importante. De exemplu, Maria Victoria Ion și Miruna Ioana Mocanu, coordonate de prof. Aretinica Rudeanu și Luminița Elena Vasiliu, au câștigat în 2024 Premiul I la Concursul Național „Patrimoniul cultural, istoric și natural-zestrea comunităților locale”, organizat de Societatea de Științe Istorice din România, în parteneriat cu Facultatea de Istorie a Universității București și Institutul Național al Patrimoniului. În 2025, lucrarea „Biserica Sfinții Împărați Constantin și Elena – Buciumeni, Buftea”, semnată de Maria Ștefania Voicu și Andrei Cristian Darabană de la Școala Gimnazială nr. 1 Buftea, coordonați de doamna profesoară dr. Vasiliu Luminița Elena, a obținut Premiul I în cadrul Concursului Național „Patrimoniul cultural, istoric și natural-zestrea comunităților locale”, la Secțiunea patrimoniu ecleziastic (ppt). Cercetarea acestora a adus noutate în istoria acestui valoros locaș de cult și a atras atenția asupra nevoii de restaurare și repunere în valoare. Evenimentul a avut parte și de momente artistice, constând în recitalul de pian al profesoarei Mărioara Marcu și colindul cald interpretat de Eveline Silitră, care au adus o lumină aparte care transformă un simplu moment într-o amintire pe viață. ■

George V. GRIGORE

„De-un călin mălin”

În zilele de 13 și 14 decembrie 2025, la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București s-a desfășurat Festivalul de datini și obiceiuri „Am venit să colindăm Florile Dalbe”. În acest context, rapsodul și culegătorul de folclor Marian Vasile Ghica, Tezaur Uman Viu, un participant activ la proiectele culturale desfășurate de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov și coordonator-îndrumător al unor cercuri de elevi pentru promovarea folclorului autentic în școlile din Ilfov, a lansat volumul „De-un călin – mălin – Folclor poetic din satul Călărașii Vechi, jud. Călărași-Culegere de teren (1987-1991)”, apărut la Editura Otoprint. Pe scena din Sala Victor Ion Popa a muzeului au fost prezenți, cu această ocazie, și colindătorii Grupului folcloric Perinița din Otopeni, Petronela Axintioaiei și Grupul de colindători Glasul satului Știrbey, Cristina Diaconescu, Ansamblul „Dor, lior dor” al Școlii de Muzică Populară Românească din București. Vasile Marian Ghica, Tezaur Uman Viu, premiat cu „Meritul Cultural”, s-a născut

în Călărașii Vechi. A fost atras de cultura românească tradițională, folclor și muzica de colinde, balade, doine, cântece, teatru folcloric încă din copilărie. Activitatea sa de culegător, instructor de folclor, promotor și transmițător al acestor valori culturale se întinde pe o perioadă de peste 35 de ani, fiind răsplătit cu numeroase premii. A mai publicat culegerea de folclor „Râde Raiul Luminat” (2009). În 2012 primește titlul de „Tezaur Uman Viu” în cadrul „Galei tezaurilor umane vii” în cadrul unei festivități organizată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național. A fost invitat și a participat la diferite posturi de radio și televiziune sau concerte, unde a interpretat folclor autentic cules de la vechii rapsozi din jurul capitalei. În 2015, a fost decorat de președintele României, Klaus Iohannis, cu Medalia „Meritul Cultural” clasa a III-a, categoria E - Patrimoniul Cultural Național pentru declararea de către UNESCO a titlului de „Tezaur Uman Viu” și întreaga activitate de culegător de folclor și rapsod popular al zonei Muntenia. Prezent în studiourile de înregistrări cu materiale folclorice originale, are în prezent peste 30 de înregistrări (colinde, doine, balade etc.) în arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”. ■

George V. GRIGORE

„Aromânul nu pierde!”

Conf. univ. dr. George V. GRIGORE

La finele lui 2025, la Editura Stefadina a apărut o nouă carte a conf. univ. dr. George V. Grigore - „Aromânul nu pierde”. De ce? Pentru că... Urcând pe serpentinele Dealului Negru de la Dedulești de Argeș, am văzut din trecerea grăbită a mașinii un înscris pe zidul de protecție al malului abrupt: „Armânlu nu cheari!” Cine sunt aromânii, pentru că o țară Aromânia nu există în lume?! Dar au existat sau există Ion Luca Caragiale, Toma Caragiu, Ion Caramitru, George Vraca, Nicu Constantin, Dan C. Mihăilescu, Hristu Căndroveanu, Constantin Belimace, Gellu Naum, Sextil Pușcariu, Constantin Gane, Victor Eftimiu, Sergiu Nicolaescu, Camil Ressu, Stere Gulea, Cristian-Valeriu Hadji-Culea, Lena Constante, Sfântul Părinte Arsenie Papacioc și Sfântul Mitropolit Andrei Șaguna, Constantin Noica, Gala Galaction, Ion Heliade Rădulescu, Constantin Papanace, Mina Minovici, Matilda Caragiu Marioțeanu, Tache Papahagi, Neagu Djuvara, Ioan Petru Culianu, George Murnu, Șerban Papacostea, Vintilă Horia, Dimitrie Gerota, Nicolae Malaxa, Stere Farmache, Evanghelie Zappa, Eugeniu Carada, Eftimie Murgu, Octavian Goga, Emanuil Gojdu, George Becali, Puiu Hașotti, Costică Canacheu, Mircea Ciomara, Pantelimon Halipa, Elena Gheorghe, Diana Bișnicu, Toma Enache, Gică Hagi, Cristian Gațu, Simona Halep, Simona Amânar, Elizabeta

Samara, Ianis Zicu, Pittu Guli, Herbert von Karajan, Odysseas Elytis, Giorgos Seferis, Sotirios Sulgaris, Frații Manakia, celebra Maica Tereza etc... Adunați pe vârfuri de munte (unde se aflau și scaunele zeilor), ei și turmele lor de animale, au dus tradiția mai departe, devenind nemuritori. Să deschidem fereastra către istoria știută și către cea neștiută și să vedem cine sunt aromânii. Și poate, cine știe, va apărea la un moment dat o „Uniune a Statelor Balcanice”, aducându-i împreună pe frații încă neștiuți și necunoscuți, români și aromâni. ■

Singurătate

Nică D. LUPU, Brănești

Singurătate..., singuratic..., solitudine..., însingurare..., izolare..., răzlețire... Dureri înfrigate, bucurii agreabile! Uneori, singurătatea, ca fenomen supărător, poate îmbrăca veșmintele unor boli groaznice, neîndurătoare. În acest fel, este posibil să ajungi la marginea pământului lumesc, cu trăiri detestabile, dureroase și nefirești și să aștepti înspăimântat cu brațele nevolnice ale surescitării, pentru a-ți prezenta ortul rece, convenit, cu scopul de a porni pe calea de trecere ce duce nemilos până dincolo de simțirile naturale. Această greutate afectivă, pătrunsă până în profunzimea sufletului, generează agitații teribile, neînțeleșuri nedorite și dureri înfringătoare. În astfel de situații, pentru protejarea celui agresat de frământări amarnice, se ajunge în ipostaza existenței unor mâini nevolnice întinse pentru milogirea leacului miraculos care are menirea de a alunga, până dincolo de hotarele existenței, aceste blestemății. S-ar putea crede că punctul culminant al solitudinii lumești este viața schimnicului care, într-un moment de răscruce sentimentală, s-a retras de bunăvoie dincolo de lumea lume. Însă, este posibil, ca în acel univers marginal, schimnicul să fie mult mai puțin singur în comparație cu un trăitor în lumea lume, care poate rămâne izolat de tot ce-l înconjoară, deși se află în mijlocul unei mulțimi de ființe diferite. Pe acesta din urmă, valurile vieții normale nu-l ating, el rămânând la toate... rece. Alteori, însă, atunci se dorește ca să ajungă la stări de liniște adâncă, binefăcătoare, cu consecințe binevenite, neînsoțirea oamenilor este de înțeles, reprezentând o cale presărată cu florile liniștii și păcii, spre împlinirile nădăjduite. Sunt două opțiuni de viață, la care putem ajunge doar după ce cugetăm, reflectând la modul în care putem să deschidem ferestrele spre oaza tihnirii, astfel evitând să cădem în brațele singurătății, cu stindardul spânzurat în vârf de lance, purtând în partea centrală un vertij cu gură mare. Complexul acestor căi este extins, rămânând ca fiecare purtător de simțiri sensibile, să pornească pe calea considerată ca fiindu-i prielnică, prin hățișul jalnic al izolării absolute. Este în puterea și înțelepciunea fiecăruia să-și direcționeze pașii pe calea presărată din belșug, cu miresme generatoare de seninuri celeste, pentru a înainta încrezător spre limita îndepărtată a vieții lumești. ■

Director al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov Alexandrina NIȚĂ	
Condeie ILFOVENE	
Editor: Centrul Român pentru Inițiativă Socială Editor coordonator: Cătălin DRAGOMIR Redactor șef: George V. GRIGORE Redactori: Cristina ANGHELUȚĂ, Iulia GEORGESCU, Marius Florin VĂDUVA, Alexandru LEOLEA, Livia Andreea NIȚĂ	Foto: George V. GRIGORE DTP: Dan DULGERU Tipar: Tipografia București Tel. 0371.084.001; e-mail: condeieilfovene@gmail.com ISSN 2601 - 0984; ISSN-L 2601 - 0984 Publicație distribuită gratuit

Ziua Culturii Naționale este sărbătorită anual pe 15 ianuarie, data nașterii poetului național Mihai Eminescu, marcând astfel o zi oficială de omagiu adus culturii românești și personalităților sale emblematic.
Stabilită prin lege din 2010, această zi celebrează patrimoniul cultural, literatura, arta și identitatea națională, fiind un prilej de promovare a valorilor românești în țară și peste hotare.
Muzeele, teatrele, instituțiile de cultură și ambasadere organizează evenimente dedicate, de la expoziții la lecturi publice.
Este un moment de reflecție asupra moștenirii culturale, conectând românii de pretutindeni.

Luna ianuarie ocupă un loc aparte în calendarul cultural românesc, reunind datele de naștere ale câtorva personalități fundamentale pentru literatura și istoria modernă a României. În primele săptămâni ale anului s-au născut personalități care au pus bazele limbii române moderne, au creat opere literare esențiale și au influențat decisiv evoluția statului român. Scriitori, gânditori și oameni politici de seamă au contribuit, fiecare în felul său, la formarea identității naționale.

Ioan Budai-Deleanu (născut pe 6 ianuarie 1760) este una dintre cele mai originale personalități ale Școlii Ardelene. Cărturar iluminist, filolog și scriitor, el rămâne cunoscut în special pentru epopeea

Repere fondatoare ale culturii și istoriei românești Personalități născute în luna ianuarie

„Țiganiada”, o operă de sinteză culturală, satirică și filozofică, redactată la începutul secolului al XIX-lea. Budai-Deleanu a fost un susținător al originii latine a limbii române și al drepturilor politice ale românilor din Transilvania. Deși mare parte din opera sa a fost publicată postum, contribuția sa este esențială pentru evoluția literaturii române și pentru afirmarea conștiinței naționale în epoca iluministă.

Ion Heliade-Rădulescu (născut pe 6 ianuarie 1802) este una dintre figurile fondatoare ale culturii române moderne. Scriitor, lingvist, jurnalist și om politic, Heliade a avut un rol decisiv în dezvoltarea literaturii și a presei. A fost inițiatorul primului ziar din Țara Românească, „Curierul românesc” (1829), și un promotor al educației în limba română. Acesta a susținut ideea modernizării culturii prin traduceri, adaptări și îmbogățirea vocabularului, considerând literatura un instrument de formare națională. A participat activ la Revoluția de la 1848 și a devenit primul președinte al Societății Academice Române, viitoarea Academie Română. Opera și

activitatea sa au deschis drumul instituționalizării culturii române moderne.

Iuliu Maniu (născut pe 8 ianuarie 1873) a fost unul dintre cei mai importanți oameni politici ai României secolului al XX-lea. Acesta a avut un rol central în realizarea Marii Uniri din 1918, fiind unul dintre liderii românilor transilvăneni și președinte al Consiliului Dirigent al Transilvaniei. A fost de mai multe ori prim-ministru și un adversar constant al extremismului și dictaturii. După instaurarea regimului comunist, a fost arestat și condamnat, murind în detenție, în 1953, la penitenciarul Sighet. Figura sa rămâne un simbol al democrației, al verticalității morale și al luptei pentru statul de drept.

Mihai Eminescu (născut pe 15 ianuarie 1850) este considerat poetul național al României și una dintre marile personalități ale culturii române. Opera sa poetică, filozofică și jurnalistică a marcat decisiv literatura română, aducând-o la un nivel de expresie comparabil cu marile literaturi europene. Acesta a fost redactor la ziarul „Timpul” și un observator critic al vieții politice și sociale. Poezii precum

„Luceafărul”, cele cinci scrisori sau „Odă (în metru antic)” sunt expresii ale romantismului târziu, îmbinate cu reflecții filozofice profunde. Ziua de 15 ianuarie este celebrată oficial ca Ziua Culturii Naționale.

Ioan Slavici (născut pe 18 ianuarie 1848) este unul dintre marii prozatori realiști ai literaturii române. A fost apropiat de cercul Junimii și susținut de Mihai Eminescu. Opera sa se remarcă prin analiza morală și psihologică a lumii rurale ardelen. Nuvele precum „Moara cu noroc” sau romanul „Mara” sunt repere ale prozei române clasice. Slavici a fost, de asemenea, jurnalist și pedagog, implicat activ în viața culturală. Scrierile sale explorează conflictul dintre valori morale și tentațiile materiale, într-un stil sobru și realist.

Aceste personalități, născute în luna ianuarie, ilustrează etape decisive ale evoluției culturii și statului român modern. Prin creație, gândire și sacrificiu, ele au contribuit la definirea identității naționale, lăsând o moștenire durabilă care continuă să inspire și astăzi. ■

Bibliografie: Muzeul Național al Literaturii Române (MNLR) – fișe biografice

Alexia-Maria JUNCU

Prima regină a României, Elisabeta, admiratoarea lui Eminescu

Maria TOACĂ, Cernăuți

Primul rege Carol I și succesorul său Ferdinand au adus în România doamne de cea mai înaltă ținută intelectuală și strălucitoare noblețe, care au lăsat pagini luminoase în istoria țării. Având numeroase virtuți, prima regină a României, Elisabeta, fiică de prinț german, născută la 29 decembrie 1843 într-un castel pe Rin, a rămas în memoria românilor mai mult datorită admirației sale pentru poetul nostru național Mihai Eminescu. Cronicarii vremii consemnează că Majestatea Sa se fotografia în fața mașinii de scris pentru o companie producătoare de mașini de scris, completând astfel, prin publicitate, veniturile casei regale. A scris poeme, basme, povestiri, romane, opere dramatice, o parte din creația literară fiindu-i adunată în patru volume antologice. Cunoscând mai multe limbi (germana, franceza, engleza, româna, greaca și latina) a fost preocupată și de traduceri. Aflându-mă la zilele eminesciene la Biblioteca județeană Botoșani și plimbându-mă prin oraș, am întâlnit-o pe Carmen Sylva, adică chipul ei sculptat în basorelief, sub care se află o tăbliță cu versurile reginei. Nu mă așteptam s-o găsesc la Botoșani, dar, pesemne,

respectul ce i l-a purtat lui Eminescu, admirația sinceră pentru opera Poetului, i-a făcut pe botoșăneni s-o readucă și în mijlocul lor, prin locurile romantice eminesciene. Se consideră și astăzi că, regina care își semna versurile cu pseudonimul Carmen Sylva, este cea mai duioasă poetă a iubirii și durerii. Din puținele traduceri ale poeziei ei, ce-mi sunt cunoscute, aleg durerea, pentru că viața înțelepte regine a fost un lanț de suferințe și așa sunt și timpurile noastre, pătrunse mai mult de durere decât de iubire. Contemporanii mărturisesc că Eminescu nu era încântat de talentul literar al reginei, avea o atitudine rigidă, mai bine zis obiectivă, spunându-i în față părerile critice. Cu toate acestea, regina i-a popularizat poezia în Europa, a tradus cu Mite Kremnitz 21 de poeme, inclusiv Scrisoarea III, Scrisoarea IV, Strigoii etc. Legendară a devenit întâmplarea cu ceaiul ce i l-a servit Carmen

Sylva poetului, în timpul unei vizite la palat, despre care mai târziu Eminescu s-a exprimat că a fost un spectacol. Sub influența întâlnirii, Elisabeta a notat mai târziu că poetul i-a lăsat impresia, după felul în care a privit-o, „a unui zeu servit de o muritoare”. Iar când i-a lăudat versurile, Eminescu a răspuns placid „Versurile se desprind de noi ca frunzele moarte de copaci”. Tot atunci, când Elisabeta i-a cerut o opinie despre una dintre poeziile sale (episod relatat de Delavrancea), Eminescu i-ar fi răspuns cu sinceritate: „Majestate! În forma actuală cred că ar fi mai bine să nu fie publicată”. Cică, obișnuită cu laudele, Elisabeta a fost destul de ofensată și, potrivit unei relatări a lui Gheorghe Eminescu, nepotul poetului, aceasta i-ar fi spus „Uiți că vorbești cu regina României?”, primind răspunsul: „Da, dar nu cu regina poeziei!”. Nu sunt informații clare dacă aceste replici s-au rostit cu

adevărat, însă este cert că Eminescu i-a spus reginei că respectiva poezie ar fi mai bine să nu fie publicată. La fel de adevărat este că cel mai mare poet al românilor din toate timpurile a fost lipsit de orice decorații, de premii academice, pentru că a refuzat să le primească. În studiul „Eminescu și poeziile lui”, scris în anul morții poetului, ca prefată la ediția a IV-a a Poeziilor, Titu Maiorescu evocă următoarea întâmplare: „Regina României, admiratoare a poeziilor lui, a dorit să-l vadă, și Eminescu a avut mai multe convorbiri literare cu Carmen Sylva. L-am văzut și eu la curte, și l-am văzut păstrând și aici simplitatea încântătoare ce o avea în toate raporturile sale omenești. Dar când a fost vorba să i se confere o distincție onorifică, un „bene merenti” sau nu știu ce altă decorație, el s-a împotrivit cu energie. Rege el însuși al cugetării omenești, care alt rege ar fi putut să-l distingă? Și aceasta nu-i din vreo vanitate a lui, de care era cu desăvârșire lipsit, nu din sumeția unei inteligențe excepționale, de care numai el singur nu era știutor, ci din naivitatea unui geniu cuprins de lumea ideală, pentru care orice coborâre în lumea convențională era o supărare și o nepotrivire firească”.

E imposibil să ni-l imaginăm pe Eminescu cântăreț răsfățat la curtea regală, zăngănind cu medalii la rever. Bunăstarea și gloria sunătoare nu-l ademeneau pe cel chemat să cerceteze adevăruri. Nu-i aducea fericire nici tihna burgheză a unui cămin familial, dulcea pace găsind-o în singurătate, la masa de brad, printre vrafuri de cărți. ■

COLINDE, COLINDE

Chiajna. Vis de Iarnă

Pe 13 decembrie scena Casei de Cultură „Doamna Chiajna” a prins viață prin Concertul de Crăciun „Vis de Iarnă”, susținut de elevii Școlii Gimnaziale „Petru Rareș”, alături de Corul Fortissimo. Minunații copii de la clasele primare până la gimnaziu au oferit un spectacol plin de emoție, talent și bucurie, cu cântece de Crăciun, colinde, dansuri tematice, balet modern și momente muzicale care au încântat publicul. Pe lângă colindele religioase, au fost interpretate colinde populare reprezentative, fiind acompaniați de Mihaela Ciocan, Valentina Ispir și Adina Manea, interprete de muzică populară din comuna Chiajna. Programul artistic a cuprins momente tradiționale precum jocul caprei, hora ursărească, dansul cerbului, mascații, dansul ursului, căiuții, dar și hore populare autentice. Atmosfera a fost de bucurie și emoție, trăită atât de copii, care au simțit intens experiența scenei, cât și de părinți, care i-au sprijinit și încurajat. Toți copiii au primit daruri de la Moș Crăciun. Evenimentul a fost organizat de Consiliul Județean Ilfov, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, Casa de Cultură „Doamna Chiajna” și Primăria Doamna Chiajna. În spiritul sărbătorilor de iarnă, copiii au mai fost invitați în cadrul Casei de Cultură „Doamna Chiajna” să participe și la atelierelor de creație organizate pe această temă. Micii creatori au fost astfel îndrumați în realizarea diverselor ornamente de brad, dezvoltându-și astfel răbdarea, îndemânarea și simțul estetic. Atelierelor reprezintă și un prilej minunat de socializare și de a da frâu liber creativității. Toate materialele necesare au fost puse la dispoziție de instituție. ■

George V. GRIGORE

Dobroești. Concursul Județean „Colinde, colinde”, ediția a VII-a

Cum fără colinde parcă nu este Crăciun, fiecare localitate ilfoveană s-a pregătit cum se cuvine. Urmând tradiția anilor anteriori, la Sala Sporturilor „Unirea” din Dobroești, în data de 17 decembrie 2025, a fost organizată a VII-a ediție a

Concursului Județean „Colinde, colinde”. Magia sărbătorilor de iarnă a fost adusă pe scenă de copiii preșcolari și elevi din Ilfov care, cu sensibilitate, emoție și bucurie, au interpretat colinde din repertoriul tradițional românesc având ca temă Nașterea lui Hristos – tema concursului. Într-o atmosferă specifică sărbătorilor de iarnă, glasurile copiilor au transmis spiritul Crăciunului tuturor celor prezenți. Juriul a avut o misiune dificilă, căci din sutele de copii a trebuit să desemneze câștigătorii, apreciind

talentul, autenticitatea și implicarea fiecărui participant. Toți participanții au fost răsplătiți pentru efortul și dedicarea lor, primind cu bucurie daruri din partea Moșului. Evenimentul a fost organizat de Școala Gimnazială nr. 2 Fundeni-Dobroești, în parteneriat cu Primăria Dobroești, Consiliul Județean Ilfov, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov și Inspectoratul Școlar Județean Ilfov. ■

George V. GRIGORE

Colindul care a unit Buftea și Pașcani

Ansamblul vocal-instrumental al Centrului Cultural Buftea a trăit, zilele acestea, o experiență de neuitat la Pașcani, unde a participat la Festivalul-Concurs de Colinde „Creștini, Crăciunul a sosit”, organizat de Clubul Copiilor Pașcani. Emoția drumului, așteptarea din culise și bucuria scenei s-au împletit într-o poveste frumoasă, încununată cu Premiul I. Sub îndrumarea prof.-dirijor Mărioara Marcu, copiii au adus pe scenă colindul românesc așa cum se cuvine: curat, sincer și plin de lumină. Fiecare glas a purtat tradiția mai departe, iar fiecare moment a fost trăit cu intensitatea specifică începuturilor și visurilor curate. Orașul Pașcani, luminat de sărbătoare, și apusul care a însoțit întoarcerea spre casă au devenit parte din această amintire, la fel ca emoțiile dinaintea intrării în concurs și aplauzele care au confirmat munca făcută cu suflet. Dincolo de premiu, copiii s-au întors acasă mai bogați sufletește, cu amintiri care vor rămâne vii și cu convingerea că tradiția trăiește prin cei care o duc mai departe. Participarea la acest eveniment a fost susținută de Primăria orașului Buftea. ■

prof. Mărioara MARCU

Tradiții cu inima deschisă, la CJ Ilfov

În data de 18 decembrie 2025, au venit să colinde la sediul Consiliului Județean Ilfov elevii ai Școlii Ginaziale nr. 1 din orașul Pantelimon. Aceștia au adus cu ei emoția sărbătorilor

de iarnă și au umplut clădirea cu bucurie, tradiție și speranță. Reprezentanții Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov au jucat rolul lui Moș

Crăciun și au răsplătit urăturile cu dulciuri și diverse cadouri. Crăciunul înseamnă comunitate, iar noi, la Consiliul Județean Ilfov, alegem ca prin tot ce facem – acțiuni, proiecte și munca de zi cu zi – să rămânem aproape de oameni. Întâlnirea a fost emoționantă și este o dovadă că tradițiile trăiesc atât timp cât le primim cu inima deschisă. Nu a durat mult și Ansamblul Vocal Instrumental „A Doua Familie” al Centrului Cultural Buftea, coordonat de prof. Mărioara Marcu, ne-a dăruit un moment surpriză, venind să ne colinde la sediul Consiliului Județean Ilfov. Prin colindele lor, copiii au adus bucurie, emoție și spiritul autentic al sărbătorilor, umplându-ne inimile de căldură și recunoștință. I-au întâmpinat și au primit

urările Alexandru Văsii, vicepreședinte al CJ Ilfov, Alexandrina Niță, director al CJCPCT Ilfov, Monica Trandafir, secretar general al CJ Ilfov, precum și colegii noștri, care s-au bucurat de acest minunat

dar muzical. Mulțumim din suflet pentru această surpriză care ne-a reamintit cât de frumoase sunt tradițiile și cât de valoroase sunt momentele trăite împreună, mai ales în prag de sărbători. ■

Elevii performanți premiați la Prefectură

Luni, 15 decembrie, Sala de marmură a Instituției Prefectului – Județul Ilfov s-a umplut de zâmbete, emoții și aplauze, odată cu premiera celor 250 de copii din școlile Ilfovului care au obținut rezultate deosebite la concursuri și olimpiade naționale și internaționale. A fost o adevărată bucurie să le oferim diplome și daruri de Crăciun, ca semn de apreciere pentru munca, ambiția și perseverența lor. Alături de prefectul Simona Neculae, la acest moment special a fost prezentă și prof. Adriana Stoica,

inspector școlar general al ISJ Ilfov, care a împărtășit emoția reușitei acestor copii minunați, precum și deputatul Ștefan Bouda,

reprezentantul minorității cehe în Parlamentul României, și Marcel Vulpoi, președintele CECCAR Ilfov. La reușita evenimentului au contribuit

CJ Ilfov, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, CECCAR și primăriile Snagov și Afumați. ■

„Primiți colindătorii”, ediția a III-a Concurs Județean de Interpretare a Colindelor Românești

Pe 11 decembrie, la Palatul Cultural din orașul Buftea, preșcolari și elevi talentați din județul Ilfov au adus spiritul sărbătorilor pe scenă. Prin organizarea Concursului Județean de Interpretare a Colindelor Românești „Primiți colindătorii”, aflat la cea de a III-a ediție, aproape o mie de copii din județ ne-au introdus în sărbătoare prin glasurile curate ca de clopoțel și pline de emoție. Copiii au dăruit publicului colinde, zâmbete și inocența vârstei. Fiecare participant a primit cadouri, ca semn de apreciere pentru talentul, efortul și bucuria pe care au adus-o în inimile tuturor. Evenimentul a fost organizat de Grădinița „Căsuța Copilăriei” / Grădinița Nr. 6 Buftea, în parteneriat cu Consiliul Județean Ilfov, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov și Primăria orașului Buftea. Evenimentul anual care are loc la Buftea promovează tradițiile, portul popular și valorile autentice românești prin muzică, emoție și spirit de sărbătoare, reunind întotdeauna sute de copii pasionați de artă și cultură. ■

Condeie Ilfovene pe meleaguri basarabene

În centru orașului Chișinău, probabil în cel mai reprezentativ loc, respectiv intersecția bd. Ștefan cel Mare și Sfânt cu bd. Bănulescu Bodoni, vizavi de monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt, se află binecunoscuta Bibliotecă Municipală „B.P. Hasdeu”. Puțini însă cunosc despre istoria impresionantă a clădirii în care se află biblioteca, dar și despre încărcătura istorică pe care o are aceasta, aflându-se în top cinci clădiri cu cea mai mare încărcătură istorică din Chișinău. Biblioteca de la numărul 148 este de fapt o rețea de biblioteci publice cu 36 de filiale care au în colecțiile lor cărți, jurnale, ziare, reviste, baze de date, cu peste 1.200.000 de exemplare. Și revista „Condeie Ilfovene” a Consiliului Județean Ilfov și a Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov se află la loc de cinste printre publicațiile românești care ajung la această prestigioasă instituție cu care suntem onorați să colaborăm.

Cele 36 de filiale ale Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” sunt situate în cele cinci sectoare ale orașului Chișinău. Acestea cuprind 10 biblioteci pentru copii - Decebal, Saharov, Drăgan, Vadul lui Vod, Muncești, Studenților, Titulescu, Traian, Russo, Socoleni; 5 biblioteci pentru minorități - M. Lomonosov (biblioteca de cultură și literatură rusă), I. Mangher (biblioteca de cultură și literatură evreiască), L. Ucraina (biblioteca de cultură și literatură ucraineană), H. Botev (biblioteca de cultură și literatură bulgară), M. Ciachir (biblioteca de cultură și literatură găgăuză); 2 biblioteci specializate - Arte și Drept. Anual Biblioteca Municipală este vizitată de aproape 360.000 de iubitori de lectură, adică 46% din populația municipiului Chișinău.

Sediul central este amplasat în centrul orașului, într-o clădire declarată monument istoric. Fondul tradițional al bibliotecii cuprinde peste 1 milion de volume cu profil universal: ediții de referință, monografii, beletristică, literatură științifică, volume pentru copii, carte de artă, artefacte (filatelie, imagini, tablouri, jocuri de societate).

Din punct de vedere istoric, Biblioteca Municipală din Chișinău a fost deschisă la 19 octombrie 1877, atunci când primar al orașului Chișinău era Carol Schmidt. Colecția sa era constituită din 8.073 de volume, cărți și reviste, cedate orașului în urma închiderii, din lipsă de mijloace, a Bibliotecii Guberniale, ultima fiind înființată în 1832. În 1902 Biblioteca Publică Municipală Chișinău acumulează peste 40.000 de volume. Până la 1940 biblioteca a funcționat în clădirea primăriei. În momentul Unirii cu România biblioteca avea aproximativ 100.000 volume, dintre care 200 volume în limba română, restul publicațiilor fiind în limbile rusă, franceză, germană. După 1918 Biblioteca a fost reorientată spre o activitate națională. La 1932 din aproximativ 110.000 de volume în limba română erau 13.608 volume, iar în limba rusă 93.800. În 1941, odată cu începerea celui de-al doilea război mondial, biblioteca a fost distrusă într-un incendiu. În noiembrie 1944 a fost reînființată cu denumirea de Biblioteca orașenească N1. Inițial ocupa o cameră de 10 m² în localul Inspectoratului de Învățământ Chișinău, pe str. Podoliei nr. 97, și avea 1.900 de volume. În 1950 a fost transferată într-o clădire istorică: fostul Hotel Suisse, ulterior restaurant-cantină „Dnestr” (Nistru) pe str. Lenin, actualmente bd. Ștefan cel Mare și Sfânt la nr. 148, unde se află și în

prezent. Din anul 1950 și până în 1988 a purtat numele ideologului rus A. A. Jdanov. În primii ani de activitate, biblioteca oferea servicii împrumut, sală de lectură, serviciul prelucrare a documentelor, o bibliotecă itinerantă și patru puncte de servire. Din 1988 Biblioteca Municipală poartă numele omului de cultură român Bogdan Petriceicu Hasdeu. Din anul 1975 până în 1990 a fost în fruntea Sistemului Centralizat de biblioteci al orașului Chișinău. În 1991, în urma decentralizării sistemelor de biblioteci, conform ordinului Ministerului Culturii și Cultelor din octombrie 1991, Biblioteca Centrală orașenească a primit statut de Bibliotecă Municipală. Ca structură, rețeaua bibliotecii include cinci centre specializate - Biblioteca Publică de Drept, Biblioteca de Arte „T. Arghezi”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Sala de lectură germană; 6 biblioteci pentru minoritățile naționale - de carte și cultură evreiască „I. Mangher”, rusă „M. Lomonosov”, ucraineană „L. Ukrainka”, bulgară „H. Botev”, găgăuză „M. Ciachir” și poloneză „A. Mickiewicz”, cu colecții în limbile respective; 9 biblioteci organizate în parteneriat cu bibliotecile din România - „Alba Iulia”, „L. Rebreanu”, „Maramureș”, „O. Ghibu”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Transilvania”; nouă secții cu funcții metodice - Managementul Resurselor Informaționale, „Memoria Chișinăului”, Studii și Cercetări, Tehnologia Informației, Comunicare, Dezvoltare Servicii, Monitorizare și evaluare, Logistică, Activitate editorială. În cadrul Bibliotecii Municipale se află și Centrul de Formare Continuă pentru Bibliotecari (CFCB) constituit în baza Memorandumului între Primăria Municipiului Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Reprezentanța din Republica Moldova a Fundației IREX Programul Novateca. Institutul Goethe din München la 18 decembrie 1998 a inaugurat la Biblioteca Municipală din Chișinău un centru informativ accesibil publicului – Deutscher Lesesaal, sub patronajul Institutului Goethe de la București. Deutscher Lesesaal (Sala de lectură germană) a fost deschisă în cadrul unui program al Guvernului Federal German pentru aprovizionarea cu resurse informaționale a Europei Centrale. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, în parteneriat cu Spitalul Clinic Municipal de Copii „V. Ignatenco” din Chișinău, a deschis în ianuarie 2020, o bibliotecă, al cărei scop este să ofere acces la informare și la lectură persoanelor internate.

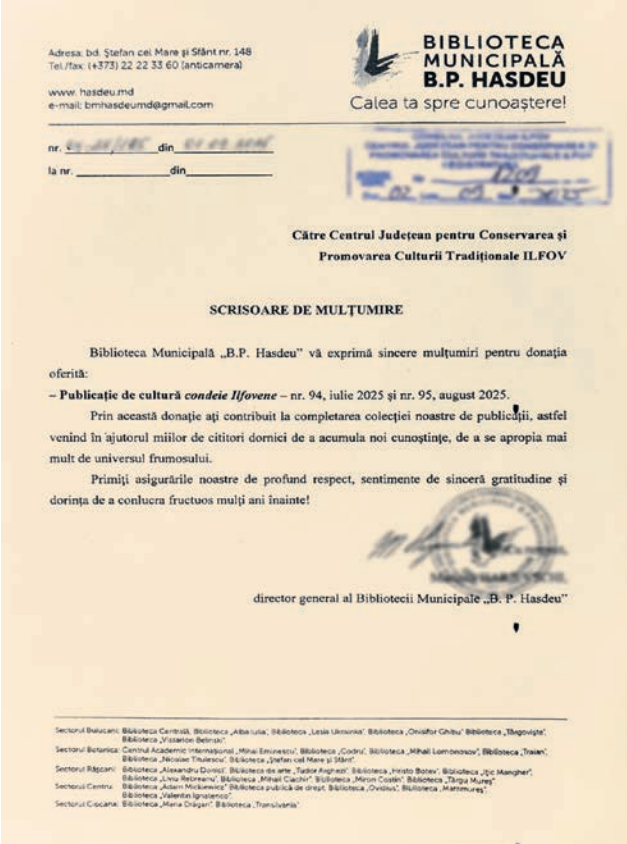
Actualul director general al bibliotecii este doamna Mariana Harjevschi. Aceasta lucrează la bibliotecă din

anul 1997, când, fiind studentă, lucra după ore în echipa de automatizare și informatizare, contribuind la realizarea catalogului electronic al bibliotecii. Ulterior, s-a alăturat echipei filialei Bibliotecii publice de drept, în același timp ținând și cursuri la specialitatea Biblioteconomie și Asistență Informațională a Facultății de Jurnalism de la Universitatea de Stat din Moldova. Din 1989/1990 până în 2013 director al bibliotecii a fost dr in pedagogie Lidia Kulikovski. Profilul Bibliotecii Municipale este universal: de la ediții de referință la monografii, de la beletristică la literatură științifică, de la cartea de artă la volume pentru copii. Fondul tradițional și cel electronic formează un adevărat tezaur național și universal care cuprinde peste un milion de volume puse la dispoziție, fără restricții, spre consultare tuturor utilizatorilor. Biblioteca este deschisă publicului pentru informare, studiu, participare la diverse activități și vizite ghidate. Doar persoanele cu un cardul de utilizator pot accesa servicii și colecții. Acest card gratuit, unic și netransmisibil este eliberat în cele 27 de filiale ale Bibliotecii Municipale în baza buletinului de identitate (sau în baza oricărui alt act de identitate) și semnarea unui Acord cu biblioteca. Împrumutul documentelor la domiciliu se efectuează rezidenților din municipiul Chișinău, deținători ai unui buletin de identitate valabil, persoanelor cu viză de flotant, non-rezidenților cu serviciu stabil în Chișinău și persoanelor străine temporar stabilite în oraș.

Condeie Ilfovene completează colecția bibliotecii

Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu este și un centru de cercetare biblioteconomică și bibliografică. Din anul 1990 Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu a elaborat și publicat peste 120 de cercetări bibliografice cu caracter local, variate ca tip: monografii bibliografice, biobibliografice, cercetări istorico-literare, bibliografii-cataloge, bibliografii (selective, curente, retrospective, ghiduri). Anual apar peste 10 publicații (bibliografii, studii istorico-literare, cercetări biblioteconomice și de marketing). Din 2002 Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu editează Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură „BiblioPolis”, un instrument de comunicare științifică profesională, varianta online fiind disponibilă pe site-ul bibliotecii.

În cursul lunii decembrie, doamna Alexandrina Niță, director al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, a primit o „Scrisoare de Mulțumire” prin care doamna Mariana Harjevschi, directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, mulțumește Consiliului Județean Ilfov și Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov pentru colaborare și pentru faptul că revista „Condeie Ilfovene” completează impresionanta colecție de publicații a bibliotecii. ■

George V. GRIGORE

Mogoșoaia

Sărbători trăite împreună

George V. GRIGORE

Printre brazii vâjnoși și stejarii seculari din Parcul Mogoșoaia s-au întins ghirlandele kilometrice de becuțe colorate și ornamente care au anunțat Sărbătoarea Crăciunului. Ecoul atmosferei de sărbătoare, care s-a simțit și la început de ianuarie, par că nu a părăsit aleile luminoase și căsuțele de poveste. Aprinderea luminilor de iarnă în Parcul Mogoșoaia în seara zilei de Moș Nicolae, pe 6 decembrie, a dat startul sezonului festiv! Tot atunci s-a redeschis evenimentul anual „Ambasada lui Moș Crăciun”, unde cei mici s-au întâlnit cu bătrânul darnic și harnic, iar până în 11 ianuarie 2026 la Mogoșoaia au avut loc activități pregătite cu grijă pentru întreaga familie. Au fost și „Ateliere pentru copii”, dedicate creativității și jocului. Nu au lipsit concertele în aer liber, care au adus energie și voie bună, iar „căsuțele” cu bunătați de sezon au avut surprize pentru toate gusturile. După deschiderea Ambasadei lui Moș Crăciun, spiridușii și-au aranjat hărțile, stilourile, iar masa de scris a fost pregătită să primească primele scrisori ale sezonului. Aprinderea luminilor festive

a fost momentul în care parcul s-a îmbrăcat în straie de iarnă și de lumină. Au fost pregătite o mulțime de surprize muzicale, concerte și dansuri. În 7 decembrie 2025 a fost un program „asortat” - atelier de creație pentru copii, în cadrul căruia au fost decorate coronițe, globuri, funde și accesorii. De asemenea, Francesca Iancu a susținut un recital la tobe. Grupul de dans modern al Centrului Cultural Mogoșoaia (coordonat de prof. Cătălin Alexandru Dincă), Corul de copii al Centrului Cultural Mogoșoaia (dirijat de prof. Mărioara Marcu), recitalul Andreei Păduraru și cel al grupului „RO-mania” au animat seara. În 13 decembrie, artiști profesioniști au realizat picturi tematice pentru cei care au participat la atelierul de „face painting”. Ambianța sonoră a fost asigurată de Eric Alexandru Florea, care a interpretat la pian colaj de colinde, urmat de grupul de dansatori tradiționali din Mogoșoaia (coregrafie Cătălin Alexandru Dincă). Ioana Dumitru – solo pian colinde – a prezentat „Carol of the Bells”, „O, ce veste minunată” și „Trei păstori”. Au urmat în recital interpretele Laura Ion și Cristina Drăgan.

Atelierele de scris și decorat Scrisoarea adresată lui Moș Crăciun au fost organizate în data de 20 decembrie, iar Corul de copii din Mogoșoaia coordonat și dirijat de prof. Mărioara Marcu a colindat audiența. Grupul de dansuri populare al copiilor din Mogoșoaia (coordonat de prof. Cătălin Alexandru Dincă) și Grupul de dans „Urban Pulse Academy” (coordonat de Mirela Făiniș) au animat atmosfera cu un program coregrafic complex. Ansamblul „Doina Ilfovului” (coordonat de prof. coregraf

Daniela Mândroc) a interpretat o suită de dansuri populare din zona Olteniei și Munteniei. Tudor Frecăuțan a prezentat un recital de pian, iar Sofia Maria Drăguț și-a încântat, la rândul-i, ascultătorii. Ansamblul „Doina Ilfovului” a revenit pe scenă, fiind urmat de recitalul de pian al Deliei Maria Iancu. Interpreta de muzică populară Bianca Nicola Gheorghe din Afumați ne-a făcut să ne prindem în horă. „Romanița și Taraful de Duminică” au reîncins spiritele și au ținut spectatorii în dans săltat. Au fost și ateliere de coronițe, tobe, dans, muzică bună, colinde, căsuțe cu bunătați, rețeta perfectă pentru un sfârșit de săptămână! Organizarea a aparținut Consiliului Județean Ilfov prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, Centrului Cultural Mogoșoaia și Primăriei Mogoșoaia. Fiecare moment a fost o mică sărbătoare, trăită împreună. ■

Unirea Principatelor Române, prima etapă a statului unitar român modern

În fiecare an, la 24 ianuarie, românii sărbătoresc Unirea Principatelor Române din anul 1859, realizată sub conducerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, un act de voință politică a liderilor de la acea vreme din Moldova și Țara Românească, prima etapă în crearea statului unitar român modern.

Demersul unirii a început practic în anul 1848, când s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu.

A urmat Războiului Crimeii (1853-1856), în urma căruia Franța, Anglia și Imperiul Otoman au ieșit victorioase în fața Imperiului Rus. În anul 1858, Marile Puteri s-au reunit în cadrul Conferinței de la Paris, finalizată cu o Convenție, încheiată la 7/19 august, care s-a referit și la problematica românească.

Astfel, printr-un act internațional care ținea cont doar parțial de voința românilor, s-au stabilit norme fundamentale referitoare la situația politico-juridică a Principatelor și reorganizarea lor.

Pe baza Convenției de la Paris, se introducea principiul separației puterilor, ele urmând să fie exercitate, în fiecare Principat, de domn și Adunarea electivă, ambele lucrând și cu participarea unui organ comun, Comisia centrală, înlocuind astfel Regulamentele Organice, actele pe baza cărora funcționaseră cele două țări române până atunci.

Reglementările au avut la bază și sprijinul declarat al împăratului Napoleon al III-lea, care dorea ca în estul Europei să existe un bastion profrancez, care să contracareze influența Rusiei.

Practic Convenția de la Paris consfințea unirea formală într-un stat cu numele Principatele Unite, alegerea a doi domni, două adunări, două guverne, organizarea a două instituții comune la Focșani – Comisia Centrală și Înalta Curte de Justiție și Casație –, abolirea monopolurilor și a privilegiilor de clasă.

Deși au fost și voci care s-au pronunțat împotriva unirii, mai ales în Moldova, existând temeri că desemnarea Bucureștiului drept capitală va face ca Moldova să-și piardă din influență, divanurile ad-hoc organizate în anii 1857 și 1858 au demonstrat dorința de unire a populației. În toamna anului 1858, în principate a început organizarea alegerilor pentru domnitor.

La 5 ianuarie 1859, în Moldova, Adunarea electivă formată din 48 de deputați l-a ales în unanimitate ca domn pe Alexandru Ioan Cuza, șeful partidei unioniștilor moldoveni.

În Țara Românească, unde alegerile urmau să se țină pe 24 ianuarie, loțiitorii domnești erau antiunioniști, iar Adunarea electivă era dominată de conservatori, astfel că bucurăstienii au fost mobilizați pentru a susține candidatura lui Cuza.

În ședința din 24 ianuarie 1859, deputatul Vasile Boerescu a propus candidatura lui Alexandru Ioan Cuza, care a fost votat în unanimitate, stărnind mânia Porții Otomane și a Austriei, care au considerat alegerea drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul actului nu se prevedea ca domnii aleși în cele două Principate să fie persoane distincte.

Astfel, Cuza a devenit domnitor al celor două principate, iar unirea lor a fost recunoscută de marile puteri pe parcursul domniei sale.

În anul 1862, cu ajutorul unioniștilor din cele două țări, Alexandru Ioan Cuza a unificat Parlamentul și Guvernul, realizând astfel unirea politică, iar după înlăturarea sa de la putere în 1866, unirea a fost consolidată prin aducerea pe tron a principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen.

Constituția adoptată la 1 iulie 1866, consfințește denumirea oficială, România, iar la 1 Decembrie 1918 s-a înfăptuit Marea Unire a Transilvaniei cu România. ■

✍ Cătălin DRAGOMIR

Lansare de carte

George Breazul – Colindatul românesc. Incursiune în laboratorul de cercetare etnologică

✍ Antuanela ROȘIORU

Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România au lansat, la începutul lunii decembrie 2025, în studioul Horia Bernea al Muzeului Național al Țăranului Român volumul „George Breazul – Colindatul românesc. Incursiune în laboratorul de cercetare etnologică”, apărut la Editura Oscar Print, 2025).

Este vorba despre o lucrare monumentală, care vizează repertoriul sărbătorilor de iarnă. Cu aces prilej a avut loc și proiecția filmului-document *Men’s Group Colindat – Christmas Time Ritual in Romania and Republic of Moldova*, UNESCO Intangible Cultural Heritage, și un moment artistic susținut de Vasile-Marian Ghica, Tezaur Uman Viu din Călărași Vechi, județul Călărași, colaborator al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov.

Cartea, realizată de cercetătorii Marian Lupașcu și Vasile Vasile, însumează 574 de pagini, 80 de capitole și subcapitole și peste 740 de documente inedite – transcrieri muzical-literare, fișe, scrisori, schițe de tipologii – integrate într-un amplu studiu critic introductiv și în tabele analitice. Materialul provine din Fondul George Breazul, păstrat în biblioteca Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România. Proiectul s-a desfășurat pe

parcursul a nouă ani, de la cercetarea arhivei până la redactarea, editarea și publicarea volumului.

Au luat cuvântul dr. Virgil Ștefan Nițulescu, managerul Muzeului Național al Țăranului Român, dr. Vasile Vasile, cercetător științific, dr. Adrian-Silvan Ionescu, directorul Institutului de Istoria Artei „G. Oprescu” și dr. Marian Lupașcu, cercetător științific.

Importanța lucrării rezidă în caracterul unic al documentelor, multe dintre piesele notate fiind astăzi dispărute din practica populară, cei care le-au cântat pierzându-și viața în lagărele comuniste. Volumul deschide, totodată, accesul în premieră la un veritabil laborator de cercetare etnologică, relevând metodologia utilizată de George Breazul.

Mai presus de toate, repertoriile prezentate oferă argumente esențiale privind identitatea și unitatea cultural-spirituală a românilor.

Sistematizarea materialelor acoperă unitățile administrativ-teritoriale din România Mare, grupate alfabetic, incluzând județe dispărute sau reorganizate (Baia, Câmpulung, Cojocna, Covurlui, Făgăraș, Putna, Rădăuți, Romanai, Someș, Trei Scaune ș.a.). Multe dintre piesele prezentate în premieră absolută provin din fostele județe basarabene și bucovinene (Bălți, Cahul, Cetatea Albă, Chișinău, Cernăuți, Hotin, Ismail, Orhei, Soroca,

Storogineț, Tighina), precum și din zona transnistreană.

Conceput inițial ca antologie, volumul a evoluat spre o tipologie novatoare, construită pe baza refrenelor muzical-literare, cu reflexe într-o arie geo-culturală care depășește spațiul românesc și ortodoxia. Caracterul interdisciplinar al cercetării – muzical, literar, religios, laic –, precum și diversitatea sistemelor de notație și surselor conferă lucrării o relevanță academică majoră.

Documentele acoperă diacronic secolele XVII-XX, cu accent pe perioada 1848-1948. Volumul este destinat nu numai etnomuzicologilor, compozitorilor, folcloriștilor, profesorilor, ci și publicului larg. Pentru orientarea celor dornici să cunoască, să aprofundeze aspecte legate de exegeza și semnificația colindelor, să le utilizeze ca material didactic și/sau sursă de inspirație, există, pentru fiecare grup de piese, circumscris zonal, o sistematizare a datelor esențiale. Întâi sunt așezate tabele corespondente, în care este rezumată identitatea documentelor și sunt făcute observații și analize asupra componentei muzicale în simbioză cu textele, notițele complementare și referințele suplimentare. Importantă este îndeosebi abordarea comparativă analitic-structurală vizând sisteme sonore, ritmice, accente, forme arhitectonice, relații cu textele. Cartea urmează și adaugă noi argumente probatoriului științific din dosarul de candidatură pe baza căruia, în 2013, Colindatul de ceată bărbătească din România și Republica Moldova a fost înscris în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității.

Totodată, volumul este o contribuție la monitorizarea și salvagardarea repertoriilor de pe ambele maluri ale Prutului și nu numai, acțiuni obligatorii conform Convenției UNESCO pentru protejarea patrimoniului cultural imaterial.

George Breazul (n. 14 septembrie 1887 – d. 3 august 1961) a fost muzicolog, profesor, etnomuzicolog și critic muzical român. În 1927 a pus bazele Arhivei Fonogramice a Ministerului Instrucției, Cultelor și Artelor, pe care o conduce până în 1941, culegând, transcriind și publicând folclor. A scris chiar și o carte de cântece pentru copii. ■

România, în liga mare a sporturilor ecvestre

În 2026 găzduim „Campionatul European de atelaje” și „Campionatul Balcanic de anduranță”

George V. GRIGORE

După succesul din 2025 al Mondialului de anduranță de la Buftea, România a intrat în liga mare a sporturilor ecvestre: în 2026 găzduiește „Campionatul European de atelaje” și „Campionatul Balcanic de anduranță”. Aceasta este o confirmare că harta ecvestră a lumii se redesenează cu România în prim-plan. Federația Ecvestră Română a dat din nou lovitură și numai poate da înapoi! După ce în luna septembrie a anului 2025, orașul Buftea din județul Ilfov a fost gazda Mondialului de Anduranță de juniori și de tineret, 2026 va fi un an plin de competiții ecvestre în țara noastră. „Doar la obstacole avem 15 competiții internaționale. Vom avea Campionatul European de atelaje, Campionatul Balcanic de anduranță, iar pentru 2027 pregătim un nou Campionat Mondial de anduranță, de data aceasta pentru seniori”, a anunțat Marilena Mladin, președintele Federației Ecvestre Române. Campionatul European de

atelaje va avea loc la Oșorhei (Bihor), între 12-15 august 2026, iar Campionatul Balcanic de anduranță va avea loc la Buftea (Ilfov), între 18-21 septembrie 2026. După succesul obținut cu Mondialul de anduranță de la Buftea, România a devenit un punct important pe harta ecvestră a lumii! „Un eveniment extraordinar, nici acum nu îmi vine să cred că mă recunoaștere internațională

am avut. Se vorbește despre România în toată lumea. Mă bucur foarte mult că am reușit. A fost un proiect enorm de important pentru noi, cel mai mare eveniment ecvestru al Federației Ecvestre Române din 1930 și până acum”, a explicat președintele Federației.

Caii schimbă destine – un proiect susținut de CJCPCT Ilfov

Mare iubitoare de animale, Marilena Mladin are un proiect la care ține foarte mult: „Caii schimbă destine”. În prag de sărbători, șefa Federației Ecvestre a organizat o întâlnire la „Vectra Horse Club” din Snagov, acolo unde 80 de copii din școlile ilfovene au fost inițiați în tainele lumii ecvestre. Aceștia au participat la ateliere și au primit autografe de la campioanele Silvia Stroescu și Ana Maria Brânză. „Mă bucur foarte mult pentru toate proiectele pe care le-am avut. Important este ca noi să transmitem copiilor cât este de benefic sportul, cât este de frumos să ne dezvoltăm prin

sport și în natură, într-un mediu natural, să îi învățăm pe copii ce înseamnă responsabilitatea față de animale”, a mai spus Marilena Mladin. La propunerea Federației Române Ecvestre, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov și Clubul „Vectra Horses” au realizat proiectul „Caii schimbă destine”, un demers interesant, prin care

copiii, inclusiv cei din centre de plasament, persoanele cu dizabilități și copiii proveniți din familii defavorizate, au descoperit ce înseamnă prietenia cu caii și farmecul echitației. „Caii nu emit judecăți de valoare. Ei simt. Când un copil învață să se înțeleagă prin ochii unui cal, își recapătă încrederea în sine”, a declarat Marilena Mladin. ■

Exprimări artistice ale unor profesori ilfoveni expuse la Palatul Mogoșoaia

Câteva zile din decembrie 2025 ne-am putut bucura de expoziția de pictură și grafică, „Apostazia XXI / Anima Quaerit”,

semnată de artiștii Mihnea Cristian Badea (profesor la Centrul de Excelență Ilfov din Buftea) și Roxana Marcela

Popescu (profesor la Liceul Teoretic „Ioan Petruș” Otopeni), membri ai Uniunii Artiștilor Plastici din România. Vernisată în luna noiembrie 2025 în Sala Cuhnia a Centrului Cultural Palatele Brâncovenești din Mogoșoaia, expoziția de pictură și grafică, „Apostazia XXI / Anima Quaerit” a avut o temă complexă, care poate fi reprezentată atât literal (descriind un act de îndepărtare de credință), cât și metaforic (abandonarea unui sistem, a unei ideologii sau a unei școli artistice). Denumirea expoziției vine dintr-o zonă abisală a renunțării de sine. Apostazia, ca renunțare sau abandon formal al unei religii, este un subiect care a apărut în artă de-a lungul timpului sub diverse forme. În arta de expresie religioasă și istorică, actele literale de apostazie sunt asociate cu „căderea”, fiind adeseori ilustrate prin imagini biblice consacrate, legate de idolatrie sau căderea îngerilor. Reprezentările artistice ale unor evenimente clasice de apostazie servesc în principiu drept avertisment împotriva abaterii de la credința adevărată. Termenul de „apostazie”

poate fi folosit uneori în sens metaforic de artiști, critici sau istorici pentru a descrie o ruptură decisivă față de o estetică sau o mișcare consacrată. Artiștii care abandonează un stil pot fi etichetați drept „apostați” de către colegii de breaslă sau specialiști în imagine. „Expoziția la care ne referim formulează interogații ambivalente privitoare la sensurile credinței și ateismului în cadrul mai larg și în același timp restrictiv al „corectitudinii politice” din timpurile noastre. Este vorba despre credința celor care nu cred în nimic, despre necredința unor practicanți religioși și totodată despre amplele relații dintre tradiție și modernitate în artă. „Anima Quaerit”, sufletul aflat în căutare, reprezintă în viziunea artiștilor semnatari măsura tuturor lucrurilor, a celor care sunt, așa cum sunt și a celor care nu sunt, așa cum nu sunt, în logica lui Protagoras și mai recent a lui Descartes”, a explicat Mihai Plămădeală, curatorul expoziției. ■

George V. GRIGORE

„Amor fatal”, prima filă din cinematografia românească

În septembrie 1911 la cinematograful Apollo din București publicul românesc trăia un adevărat moment istoric: vizionarea primului film artistic românesc. Pelicula, intitulată „Amor fatal”, era un scurt-metraj mut, de câteva minute, dar care a deschis calea unei întregi industrii. Regizorul era Grigore Brezeanu (Grig), un tânăr vizionar de numai 20 de ani pe atunci, pasionat de cinema și inspirat de experiențele teatrale și cinematografice din Occident, care apărea ca scenarist și actor. Distribuția era formată din actorii C. Neamțu-Ottonel, Aurel Barbelian și Grigore Brezeanu. Pe afișul filmului mai figurau două nume de actori care urmau să devină legendare: Lucia Sturdza, tânăra actriță cu origini ieșene, și Tony Bulandra, deja cunoscut discipol al lui Constantin I. Nottara. Cei doi nu doar că au dat viață poveștii de dragoste pe peliculă, ci au și început propria poveste romantică, una care avea să dureze peste trei decenii. Regizorul Grigore Brezeanu nu era un simplu entuziast al cinematografului. La doar 20 de ani, cu pălăria purtată ștrengărește și cu o ambiție imensă, visa să transforme arta filmului într-o realitate și pentru România. Ideea lui era îndrăzneată: poveștile românilor trebuiau spuse pe ecran, așa cum se întâmpla deja la Paris sau Viena. Pentru asta, avea nevoie de actori cu personalitate. Lucia Sturdza, grațioasă și inteligentă, părea alegerea perfectă pentru rolul principal feminin. De partea cealaltă, Tony Bulandra venea cu o experiență solidă, o cultură vastă și un magnetism scenic recunoscut. Cei doi au fost distribuiți împreună, iar întâlnirea lor a schimbat nu doar istoria filmului, ci și destinul personal. Filmările pentru „Amor fatal” au avut loc în vara lui 1911, în diverse grădini bucureștene (terase), precum cele de la Mitică Georgescu sau Băneasa. După ce pelicula a fost turnată, a fost dezvoltată la sediul Pathé de pe strada Carol, sub supravegherea specialistului De Bon. Între actorii Lucia și Tony a fost dragoste la prima vedere. Chimia de pe platou s-a transformat rapid într-o legătură puternică, iar anul următor cei doi s-au căsătorit. Povestea lor de iubire, începută odată cu primul film românesc, a devenit un simbol al destinului care împletește arta și viața. Deși premiera fimului a avut loc cu mare fast pe 18 septembrie 1911, nu toată lumea a fost convinsă de jocul actorilor. Presa vremii, precum publicația „L’Indépendance Roumaine”, nota că mișcărilor actorilor

erau adesea disproporționate pentru ecran, fiindcă aceștia erau obișnuiți cu scena teatrului, unde gesturile trebuie să fie ample. Neamțu-Ottonel susținea însă că filmul ar fi fost pur și simplu filmarea unui spectacol, într-o grădină de vară, care adunase mult public. Totuși, entuziasmul publicului prezent la film și curiozitatea pentru noua artă au făcut ca filmul să fie un succes de atmosferă, chiar dacă pelicula nu s-a păstrat. După debutul cinematografic, cei doi actori și-au continuat ascensiunea în teatru. În 1914, au pus bazele Companiei Dramatice „Mărioara Voiculescu-Bulandra”, iar ulterior au înființat și „Teatrul Modern”. Lucia și Tony au fost parteneri nu doar pe scenă, ci și în viața de zi cu zi. Repetau împreună, își analizau textele și se sprijineau reciproc. Actrița povestea că Tony nu repeta cu voce tare, ci prefera să discute în detaliu sensurile replicilor și să-și verifice memoria doar atunci când se simțea sigur pe el. Publicul îi adora, iar spectacolele lor erau intens aplaudate. Profesionalismul și pasiunea pentru teatru i-au consacrat drept un cuplu de referință al scenei românești interbelice. Căsnicia lor a durat 31 de ani, până la moartea lui Tony Bulandra, la vârsta de 62 de ani. Pentru Lucia Sturdza Bulandra, pierderea partenerului a fost devastatoare. S-a retras treptat din lumina reflectoarelor, apărând doar sporadic în unele spectacole. Totuși, dragostea pentru teatru nu s-a stins niciodată. Lucia Sturdza Bulandra și-a dedicat ultimii ani formării tinerei generații de actori. Printre cei care au avut privilegiul de a învăța de la ea se numără nume uriașe ale teatrului românesc: Radu Beligan, Victor Rebengiuc, George Calboreanu, Dina Cocea și mulți alții. Tony Bulandra a rămas în amintirea contemporanilor nu doar ca actor, ci și ca un om de o eleganță și sobrietate aparte. Poetul Tudor Arghezi scria despre el cu o admirație deosebită, subliniind naturalitatea cu care își interpreta rolurile: „Nu mi s-a părut niciodată actor pe scenă: era personajul însuși, întreg și autentic”. Astăzi, teatrul din municipiul Târgoviște îi poartă numele, o dovadă că memoria sa rămâne vie în cultura românească. Din păcate, pelicula „Amor fatal” (dramă sentimentală aranjată pentru cinematograf) care a marcat începutul cinematografiei românești nu s-a păstrat. Soarta ei este împărțită și de alte filme timpurii, precum „Înșir’te, mărgărite”, regizat tot de Brezeanu, care s-a pierdut definitiv. Totuși, Grigore Brezeanu a continuat să

creeze și să inoveze în arta cinematografică românească. În 1912 a realizat „Independența României”, o producție de anvergură pentru acea vreme, care a adus un plus de prestigiu cinematografiei naționale. Pentru meritele sale, tânărul regizor a fost decorat cu medalia „Bene Merenti”, clasa a II-a. Din nefericire, destinul său a fost frânt prea devreme. Bolile și lipsurile generate de Primul Război Mondial l-au răpus, iar în 1919, la doar 28 de ani, Grigore Brezeanu s-a stins din viață. Povestea filmului „Amor fatal” este mai mult decât o simplă pagină din istoria cinematografiei românești. Este începutul unei tradiții artistice, dar și nașterea unei iubiri legendare între Tony Bulandra și Lucia Sturdza, doi actori care au marcat scena și ecranul de la începutul secolului XX. Deși pelicula s-a pierdut, amintirea ei rămâne legată de premiera din 1911, de emoțiile trăite de actori și de visul unui tânăr regizor care a avut curajul să scrie prima filă din

George V. GRIGORE

cinematografia românească. O iubire născută pe platoul de filmare și transformată într-o căsnicie de peste trei decenii, un film care a deschis drumul unei industrii și un regizor care, deși a trăit puțin, a lăsat o amprentă puternică - toate acestea alcătuiesc povestea fascinantă a „Amorului fatal”, primul film românesc din istorie. Iar pelicula „Amor fatal” este cea care a făcut ca protagoniștii care apar în film (Tony și Lucia) să trăiască cu adevărat sentimentele schițate pe platoul de filmare și să le „treacă” în viața reală, printr-o căsătorie, la câteva luni de la filmare, poveste urmată de o căsnicie care a durat 31 de ani. În urma lor au rămas și două instituții teatrale românești de marcă - Teatrul „Tony Bulandra” din Târgoviște și Teatrul municipal „Lucia Sturdza Bulandra” din București. Și iată cum, câteodată, „Viața bate filmul!”... ■

Surse: wikipedia.org, istoriafilmuluiromanesc.ro, enciclopediaromaniei.ro

Măriuca, eroina din nuc

În copilărie am ascultat o piesă de teatru la microfon, despre o fetiță de 12 ani care a ajutat Armata Română în Primul Război Mondial. În 1969, regizorul Constantin Neagu a realizat un film despre mica eroină - „Baladă pentru Măriuca”, după cartea și scenariul scriitorului Dumitru Almaș. Numele ei a fost de fapt Maria Ion Zaharia și s-a născut în 1905 în satul Pădureni din județul Vrancea. Copila se ducea foarte des la bunicul său în satul Haret, unde își petrecea vacanța. Primul Război Mondial din 1917 era în toi, dar lumea care nu se afla în contact direct cu frontul își vedea de viață. Maria noastră avea și o poreclă: i se spunea „Măriuca, fata din nuc” și asta pentru că urca până în vârful nucilor. Frontul ajunsese aproape de satul lor și acolo se dădea o cumplită bătălie între armata română și cea germană. Din cauza bătăliei satul a fost evacuat, rămânând doar bunicul Ion Zaharia. Și-a săpat un mare șanț adânc în curte și acolo se ascundea ori de câte ori era nevoie când nemții bombardau satul. Soldații români au instalat la un moment dat un post de observație tocmai în nucul cel mai înalt și stufos din livada lui moș Ion Zaharia. De acolo soldatul, dotat cu un binoclu, supraveghea toate mișcărilor trupelor germane. Tot ce vedea raporta sergentului de la tulpina nucului, iar acesta cu receptorul la ureche, raporta conducătorilor armatei române. Cum Măriuca a stat foarte mult timp în preajma militarilor români, deprinsese foarte mult din tainele misiunii lor de observare și comunicare. Luptele deveniseră foarte grele și într-una din zile ostașul observator a fost doborât de un glonț german. Sergentul l-a înlocuit, dar nu a durat mult până lunetistul german să îl doboare și pe acesta. Atunci Măriuca, cu un curaj neșteptat pentru vârsta ei de 12 ani, a preluat misiunea de observare și transmitere a informațiile necesare frontului. Când a fost întrebată prin telefon cine este, ea a răspuns că este Măriuca din nuc și vrea să facă și ea ceva pentru țară. Cuvintele rostite de Măriuca atunci, la telefonul armatei din zonă, au fost „Vreau să fac și eu ceva pentru țara mea”, și așa au rămas transcrise pe o pagină de comunicare a Armatei Române. S-a suit în nuc și a deconspirat pozițiile inamice ajutând trupele românești să își facă strategia de asalt. Totul a mers foarte bine până când o explozie inamică a avut loc chiar la rădăcina nucului, iar Măriuca a încetat să mai transmită, căzând „la datorie”. Măriuca, eroina de 12 ani, a căzut la datorie, rămășițele pământești fiind aduse, mai târziu, la Mausoleul de la Mărășești. În memoria ei, Dumitru Almaș a scris, așadar, o poveste, ecranizată mai târziu. Bătălia de la Mărășești a fost cea mai importantă operațiune militară desfășurată de armata română în timpul Primului Război Mondial, operațiune care a schimbat soarta întregului război de reîntregirea națională prin victoriile obținute pe linia frontului Mărăști, Mărășești, Oituz. Conducătorii armatei au rămas uimiți de curajul copilei. În centrul localității natale, satul Pădureni, în 1977, a fost dezvelit un monument din bronz, realizat de Zoe Băicoianu, pe care se află o placă comemorativă: „Aici a căzut alături de ostașii români, în luptele pentru apărarea patriei, la frageda vârstă de 12 ani Maria Ion Zaharia”. ■

Victor Colonelu, regizor film

Cobza, instrument din Vechiul Regat, în patrimoniul UNESCO

George V. GRIGORE, Antuana ROȘIORU

Cântatul la cobză, împreună cu meșteșugul făuririi instrumentului, a fost oficial inclus în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității UNESCO în decembrie 2025, printr-o nominalizare comună depusă de România și Republica Moldova. Decizia a fost luată de Comitetul Interguvernamental pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial al UNESCO (Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage) în cadrul unei sesiuni desfășurate la New Delhi.

Cum era de așteptat, Ministerul Culturii a salutat recunoașterea, subliniind că „...eforturile noastre de a prezenta în mod riguros acest patrimoniu - care

și-a pus amprenta profund asupra repertoriului muzical tradițional din România - reprezintă doar o parte vizibilă a eforturilor depuse, timp de generații, de meșteri și interpreți. Astăzi, aceste eforturi au fost răsplătite. Sunetul inconfundabil al acestui instrument are, de acum, un viitor și mai frumos”. Bogdan Simion, doctor în litere, cunoscut mai ales pentru spectacolele de muzică lăutărească

veche, consideră cobza „o parteneră de viață, un simbol cultural profund, ce necesită echilibru, dedicare și respect pentru tradiție, fiind mai valoroasă decât orice beneficiu material”. „Puțini știu cum arată o cobză, mai ales când vine vorba despre tineri, dar istoria ei este uimitoare: este cel mai vechi instrument cu coarde din Peninsula Balcanică. La noi, nu a existat decât într-un anumit

areal extrem de îngust între vestul Olteniei și nordul Moldovei, chiar pe sub Carpați. În secolul XIX, acest areal se întindea din vestul județului Mehedinți până în nordul județului Botoșani, deci doar în Oltenia, Muntenia și Moldova, în zona Subcarpaților, neajungând în Transilvania și nici în Maramureș, ca fenomen. Este un instrument complet original al Vechiului Regat, care ar trebui să fie un simbol al poporului român. La el au cântat țiganii lăutari, de la finalul Evului Mediu până la jumătatea secolului XX”, ne lămurește Simion.

Cobza spune însă o poveste care pornește din spațiul turco-arab, din Persia, în perioada de aur, când a ajuns în Imperiul Otoman și de acolo a fost adusă în Țările Române de țigani care au adaptat-o, după necesități. „Cobza spune două lucruri: doina și balada, sau cântecul bătrânesc. Prima este lirică și exprimă sentimente, iar cea de-a doua, epică, spune o poveste, dar ele sunt înrudite ca formă muzicală. Și una și cealaltă erau acompaniate de cobză, înrudită cu o serie de instrumente din Orientul Mijlociu”, aflăm de la specialistul cobzar. ■

Cucii din Brănești, încălțați de Nea Nelu al lui Chiut

George V. GRIGORE

Am plăcerea să vă prezint un om deosebit și unul dintre puținii meșteri populari care mai sunt în comuna Brănești: Ion Petcu („Nea Nelu al lui Chiut”), cel care duce mai departe meșteșugul de „pielar”, moștenit de la tatăl său, de meserie cizmar.

Din mâinile sale ies adevărate opere de artă și astăzi: opincile care sunt purtate de grupul Cucilor din Brănești, dar și alte formații care participă la diverse dansuri și alte evenimente tradiționale și au nevoie de „centuri pentru acioaie”, curele, chimire, hamuri și alte obiecte din piele. În ultimii ani, Nea Nelu s-a specializat în confecționarea diverselor modele de opinci, purtate cu mândrie la evenimente desfășurate pe plan local, național și internațional. Interesul pentru opinci a crescut odată cu organizarea numeroaselor evenimente tradiționale, opincile fiind, de exemplu, o piesă indispensabilă în costumația cucilor tradiționali. Pe vremuri, opincarul era mândria satului, el fiind cel care le făcea sătenilor încălțăminte. Aceasta se

întâmpla probabil în secolul al XIX-lea, sau chiar mai devreme, având în vedere apropierea Brăneștiului de capitală și influența modei orășenești. Totuși, nu este exclus ca unii dintre bătrânii de azi să fi prins vremurile când opincile autentice se purtau, fie rămase prin podurile caselor de la străbuni, fie păstrate în fotografii vechi ori amintiri despre oamenii care le-au purtat odinioară.

Rămân celebre vorbele lui Constantin Brâncuși: „Opincarii sunt oameni cinstiți pentru că nu au bani să-și ia încălțăminte. Și sunt alții la cravată și cu joben care nu au caracterul opincarilor.” Opincile, asemenea celorlalte piese ale portului popular, fac parte din zestrea lăsată de înaintași și nu trebuie să se piardă. Astăzi, la 73 de ani, Nea Nelu confecționează opinci și alte obiecte din piele, executate la comandă și unele mici reparații la diverse obiecte din piele. Implicat în socialul brăneștean, Alexandru Rădună îl apreciază: „Personal îl apreciez și îl respect foarte mult pentru efortul și ajutorul oferit în susținerea și păstrarea tradițiilor locale din Brănești. Este un om care a reprezentat cu cinste România și comunitatea noastră din Brănești la diverse evenimente pe plan național și internațional. Îl felicit pentru pasiunea și răbdarea cu care realizează aceste obiecte unice.” De asemenea, meșterul este apreciat de profesorul Marius Ovidiu Sebe, președintele Asociației Culturale Brănești, care se ocupă de punerea în valoare a vechiului obicei al Cucilor. ■

Pasiunea „mâinilor îndemânate”

Știm cu toții milieul de sub peștele de sticlă aflat pe televizor din epoca trecută. Acum a dispărut poate și pentru că televizoarele arată altfel.

Dar pentru că mâinile îndemânate nu pot sta degeaba, au continuat să folosească vechiul meșteșug al acestor împletituri decorative, găsindu-i aplicații care mai de care mai fanteziste și utile. De la genți, poșete, aplice, fețe de masă, veste și ilice, căciulițe și bascuri, ciorapi fistichii, mănuși cu mai multe sau mai puține degete, pelerine decorative, rochii de vară cu „respirație”, pălării, bentițe, cordoane, brățări, bluze, coliere, jambiere, papucei etc., toate se pot obține prin arta croșetatului din diferite materiale. Arta croșetatului, o îndeletnicire casnică a femeilor, a devenit cu timpul un meșteșug artistic. Printre pasionații acestui meșteșug se numără Cristina Sima din satul Roșu, comuna Chiajna, unul dintre colaboratorii Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov. Și-a descoperit pasiunea în urmă cu câțiva ani, începând cu clasicele milieuri, ajungând la creații vestimentare complexe. A fost invitată și a participat la mai multe târguri și festivaluri. ■

George V. GRIGORE

Festivalul de colinde ilfovene „O, ce veste minunată!”, o sărbătoare a tradiției și a spiritului Crăciunului

Casa Corpului Didactic Ilfov a fost, și în 2025, gazda unui eveniment de suflet dedicat tradiției și frumuseții colindelor românești. Festivalul de colinde ilfovene „O, ce veste minunată!”, ajuns la cea de-a XVI-a ediție, a reunit comunitatea educațională și locală într-o atmosferă plină de emoție, bucurie și spirit creștin. Deschiderea festivalului a fost realizată de prof. Mariana Liscan, director al Casei Corpului Didactic Ilfov, care a adresat un călduros mesaj de bun venit tuturor celor prezenți și a felicitat cadrele didactice pentru implicarea și dăruirea cu care au pregătit grupurile de colindători. În continuare, profesorul Marius-Ovidiu Sebe a prezentat programul festivalului, parcursul acestuia de-a lungul anilor, precum și partenerii care au contribuit la organizarea evenimentului. La ediția din 2025 au participat mai multe grupuri de colindători, însumând 170 de copii și elevi, proveniți din șase localități ilfovene: Brănești, Afumați, Snagov, Pantelimon, Otopeni și Berceni.

Pe scenă au urcat:

- „Buburuzele vesele” de la Grădinița „Rița Gărgărița” Brănești, îndrumați de doamna Ilona Andreea Boată;
- „Micii colindători” de la Grădinița nr. 1 Pantelimon, coordonați de educatoarele Valerica Ivancea și Ioana Preda;
- Grupurile „Glasuri de clopoței” și „Românașii” de la Școala Gimnazială nr. 1 Brănești, pregătite de Elena Teodora Ghețu și Iustina Daniela Ilie;
- Grupul de colindători de la Liceul Teoretic „Traian Lalescu”, coordonat de Irina Șoldănescu;
- Corul „Moderato” de la Școala Gimnazială nr. 1 Berceni, coordonat de profesoara Ana-Lucia Marcus-Gunie;
- Corul „Glasul Bucuriei” de la Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu” Snagov, coordonat de profesoara Elena Mitrea;
- Grupul „Helios – tradiții și obiceiuri” din Brănești.

De asemenea, au încântat publicul momentele individuale susținute de

elevii Ema Georgiana Coman, Daria Ștefania Marin, Cristina Marin, Bianca Nicola Gheorghe, precum și de profesorul Marian Ghica.

Festivalul este organizat de Casa Corpului Didactic Ilfov, în parteneriat cu Consiliul Județean Ilfov, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, care au asigurat darurile pentru toți colindătorii. La buna desfășurare a evenimentului au contribuit și Școala Gimnazială nr. 1 Brănești, Grupul Brănești online și Grădinița „Rița Gărgărița”, prin sprijin logistic și realizarea decorurilor. Domnul George Grigore, inspector de specialitate din partea Centrului Județean

pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, alături de profesor metodist Marius Ovidiu Sebe, din partea Casei Corpului Didactic Ilfov l-au înlocuit pe Moș Crăciun, oferind daruri copiilor care duc astfel tradiția colindelor pe mai departe, an de an. Mesajul transmis în prag de sărbători a fost unul al bunătății, generozității, respectului, onestității și solidarității, valori care trebuie cultivate și transmise mai departe prin educație. Festivalul de colinde ilfovene „O, ce veste minunată!” rămâne un reper cultural și educațional important, contribuind la păstrarea și promovarea colindelor, parte esențială a zestrei noastre spirituale. Prin implicarea dascălilor și a școlii, aceste tradiții sunt duse mai departe, pentru a nu se pierde și pentru a fi transmise generațiilor viitoare. ■

Prof. metodist Marius Ovidiu Sebe

Dar din dar, la brad

Horiana Arghira Petrescu, bibliotecara CCD Ilfov

O, brad frumos! Așa a fost și în 2025 bradul alcătuit din cărțile dăruite Bibliotecii CCD IF. Prin intermediul CĂRȚILOR FRUMOASE, DARURI PREȚIOASE, oferite Bibliotecii CCD Ilfov, au aprins lumina cunoașterii în inimile noastre distinși autori, cadre didactice la școli renumite din județul Ilfov: Așadar, pe lângă bradul frumos, am avut parte și de oameni frumoși care au trecut pragul Casei Corpului Didactic Ilfov să ne împărtășească bucuria lor de talentați autori de carte. Spre deosebire de alți ani, în premieră în 2025, bradul de cărți dăruite a fost găzduit de nou înființata Filiala a CCD Ilfov, din Pantelimon, unde a fost

organizată și Expoziția „Cărțile colegilor noștri”, prilej minunat de a etala cărțile primite de Biblioteca CCD Ilfov, de-a lungul anului.

Au dat valoare deosebită evenimentului de deschidere, prof dr. Marius-Florin Marcu de la Liceul Tehnologic „Dumitru Dumitrescu” Buftea și dna prof. inv. primar Florentina Stoica de la Școala Gimnazială Nr. 1 Dobroești, care, cu acest prilej, și-au lansat lucrările recent apărute.

Dacă lucrarea „Prietenul meu Muntele. Bucegii. Note de drumeție” (Editura CD Press, 2025) a prof. Marius Florin Marcu este o carte de călătorii, plină de emoții și adrenalina specifică aventurilor montane trăite de un iubitor împătimit al muntelui, cartea prof. Florentina Stoica – „Frunza” (Editura UZPR, 2025) ne invită la alt tip de călătorie: cea în universul familial, aducând în prim plan călătoriile interioare, cele care ne conduc la experiențele legate de dragostea față de cele mai apropiate ființe: părinții, bunicii, precum și ființele necuvântătoare din jurul casei. A fost o reală bucurie să asistăm la prezentarea făcută de înșiși

autorii care ne-au încântat cu aspecte interesante din culisele, laboratorul lor de creație. Au urmat întâlniri la fel de pline de idei și dialoguri interesante pe tema pasiunii pentru lectură și carte. Dintre acestea, amintim întâlnirea cu Florin Cristian Ciobănică profesor de economie și Științe sociale, director adjunct la Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu” din Snagov, care a ales să-și lanseze cărțile „Primii pași în contabilitate - de la teorie la practică. Analiza economico-financiară” și „Analiza economico-financiară. Ghid practic pentru clasa a XIII-a” cu speranța că-l vor aduce mai aproape de toți colegii care predau aceste discipline cu scopul, nu doar de a-i ajuta pe elevi să ia examenul de Bacalaureat ci, mai ales, pentru a-i face să se folosească de aceste informații în viața de zi cu zi. O onoare deosebită ne-a făcut-o Alexandra Drăguț, profesor de chimie/științe de la Liceul Tehnologic „Vintilă Brătianu” Dragomirești Vale. Prin intermediul noilor sale cărți – „7 mistere rezolvate de Albert&Prietenii lui. Povești, experimente și aventuri” și „Albert, Ingrid&detectivul Pătrăciță”, ne-a atras în lumea fascinantă a fenomenelor chimice, fizice, reușind prin

câteva experimente simpatice, să ne facă să uităm de spaima resimțită de unii dintre noi față de științe precum fizica sau chimia. Pe lângă aceste cărți, în timpul întâlnirilor de la expoziție, au fost făcute referiri la lucrări care au intrat mai demult pe rafturile colecției, fiind cum se zice, cărți deja consacrate. Printre autorii care au răspuns prezent invitației de a ne prezenta lucrările lor s-au aflat prof. Mariana Marcela Liscan, director al CCD Ilfov, care s-a referit, rând pe rând, la lucrările sale adresate cititorilor în devenire, precum și cadrelor didactice care se ocupă de educația timpurie. I-au completat prezentarea, trei dintre coautoarele, colege care ne-au vizitat prof. Maria Bantaș, inspector educație timpurie la ISJ Ilfov, prof. educ. timp. Mioara Anton și prof. metodist și formator la CCD Ilfov, Aurelia Dumitrescu, care și-au exprimat aprecierea pentru genul acesta de întâlniri care facilitează dialogul autentic: autori-carte, atât de necesar, mai ales acum, când piața editorială abundă de lucrări pentru toate vârstele, gusturile și ...buzunarele. O surpriză frumoasă ne-au oferit și poveștile digitale ale inv. primar Daniela Păuleț de la Școala Primară cu clasele I-IV Islaz, care a îmbrăcat în haine noi, virtuale. o clasică poveste,

creând o RED (resursă educațională deschisă) cu titlul „Detectivul D și misiunea magică”. De mare interes a fost și prezentarea făcută de prof. Marius Ovidiu Sebe, care ne-a vorbit cu convingerea caracteristică despre caietul special de activități interactive „Brănești, satul meu”, aflat de un an la îndemâna micului publicului (7-12 ani) căruia îi stărnește interesul, curiozitatea și dorința de a-l completa.

În încheiere, putem afirma că și la această ediție, Expoziția „Cărțile Colegilor noștri”, înființată în anul 2000, și-a atins scopul, prin intermediul ei celebrăm nu doar aparițiile editoriale, ci și comunitatea alcătuită din colegi-cadre didactice care, pe lângă activitatea didactică propriu-zisă, desfășoară și activități publicistice, menite să le demonstreze valoarea, să le confirme excelența profesională și dimensiunea mentoră a muncii lor. ■

Pagină coordonată de prof. Mariana-Marcela LISCAN, director al CCD Ilfov